

ถอดบทเรียนการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ข้อมูลพื้นฐานของศูนย์ฯ

นายเดิม รื่นรัมย์ เลขบัตรประจำตัวประชาชน ๓๒๑๐๓๐๐๓๐๒๖๘๔

เกษตรกรต้นแบบ

สถานที่ตั้งศูนย์ฯ หมู่ ๖ ตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

พิกัดศูนย์ฯ (๗๗๔๙๑๗, ๑๔๒๗๒๔๐)

พื้นที่ดำเนินการ จำนวน ๕๐๐ ไร่

หลักสูตรการเรียนรู้ มี ๖หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การลดต้นทุนการผลิต
๒. การเพิ่มผลผลิต (การผลิต ขยาย และใช้เชื้อราไตรโคเดอร์ม่า)
๓. การป้องกันและกำจัดโรครากเน่าโคนเน่า โดยวิธีการกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM)
๔. การผลิตทุเรียนคุณภาพตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP)
๕. เกษตรทฤษฎีใหม่
๖. บัญชีต้นทุนอาชีพ

ฐานการเรียนรู้: จำนวน ๖ ฐาน

๑. การผสมปุ๋ยเคมีใช้เองตามค่าวิเคราะห์ดิน

๒. การผลิตน้ำหมักชีวภาพ(ปุ๋ย)และสารไล่แมลง

๓. การผลิต ขยาย และใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา

๔. การป้องกันและกำจัดโรครากเน่าโคนเน่า โดยวิธีการกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM)

๕. การผลิตทุเรียนคุณภาพตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (GAP)

๖. เกษตรทฤษฎีใหม่

๗. บัญชีต้นทุนอาชีพ

แปลงเรียนรู้

ความเป็นมา

เริ่มทำการเกษตรในพื้นที่บ้าน โดยแรกเริ่ม ปลูกทุเรียน เนื่องจากพื้นที่มีความเหมาะสมกับการทำสวน ประกอบกับได้มีการพัฒนาสภาพดินเรื่อยมา และได้มีการแบ่งพื้นที่สำหรับทำการเกษตรหลายอย่างเพื่อลดความเสี่ยงต่อความแปรปรวนของราคาผลผลิตและปัญหาสภาพดินฟ้าอากาศ

ด้านความคิดริเริ่ม

๑. การนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม โดยการนำอุปกรณ์ที่เป็นเทคโนโลยีมาใช้ในการเกษตร เพื่อให้ได้ผลผลิตสูง และมีคุณภาพและที่สำคัญต้องลดต้นทุนการผลิตทั้งค่าแรงงาน ค่าใช้จ่าย และต้องไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

๒. เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. ในการช่วยแก้ปัญหาของเกษตรกรในชุมชน ด้านการลดต้นทุนการผลิตด้วยการแนะนำการใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ นอกจากนั้นยังใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ช่วยลดต้นทุนการผลิตด้วย

๔. ใฝ่หาความรู้ด้านวิชาการใหม่ๆ อยู่เสมอ เช่น การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มาการผลิตเชื้อบิวเวอร์เรีย ฯลฯ เพื่อให้ทันต่อสภาพปัจจุบัน

ผลงาน และความสำเร็จของผลงาน ทั้งปริมาณและคุณภาพตลอดจนระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน และความยั่งยืนในอาชีพ: การทำปุ๋ยหมัก พด.๓

วัสดุสำหรับขยายเชื้อ

- ปุ๋ยหมัก ๑๐๐ กิโลกรัม
- รำข้าว ๑ กิโลกรัม
- สารเร่ง พด.๓ ๑ ชอง (๒๕ กรัม)

วิธีทำ

- ผสมสารเร่ง พด.๓ และรำข้าวในน้ำ ๕ ลิตร คนให้เข้ากันนาน ๕ นาที
- รดสารละลายสารเร่ง พด.๓ ลงในกองปุ๋ยหมักคลุกเคล้าให้เข้ากันและปรับความชื้นให้ได้ ๖๐

เปอร์เซ็นต์

- ตั้งกองปุ๋ยหมักเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าให้มีความสูง ๕๐ เซนติเมตร กองปุ๋ยหมักให้อยู่ในที่ร่มเป็นเวลา ๗ วัน

อัตราและวิธีการใช้เชื้อสารเร่ง พด.๓ ที่ขยายในกองปุ๋ยหมัก

-พืชไร่ พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ ใช้ ๑๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ระหว่างแถวก่อนหรือหลังปลูกพืช

-ไม้ผล ไม้ยืนต้น ใช้ ๓ กิโลกรัมต่อต้น ใส่ตอนเตรียมหลุมปลูกโดยคลุกเคล้ากับดินใส่ไว้ในหลุม และช่วงพืชเจริญเติบโตให้หว่านทั่วบริเวณทรงพุ่ม

-แปลงเพาะกล้า ใช้ ๑ กิโลกรัมต่อพื้นที่ ๑๐ ตารางเมตร โรยให้ทั่วแปลง

การขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา

ขั้นตอนการผลิต/ขยายเชื้อด้วยข้าวสุก (ข้าวสาร ๓ ส่วน น้ำ ๒ ส่วน)

๑. เมื่อข้าวสุก ให้รีบตักข้าวใส่ถุงขณะร้อนๆ ถุงละ ๒.๕ ซีด (๓ทัพพี) รอให้เย็น (อุ่นนิดๆ) ใส่หัวเชื้อครึ่งช้อนชา

๒. มัดปากถุงด้วยหนังยาง ขยี้เขย่าให้เข้ากัน เเจาะรู ปากถุง ๒๐ ที(๔๐รู) กลิ้งข้าวบางๆ อย่างให้ถึงปากรูที่เจาะ ทิ้งไว้ ๗ วัน เชื้อเดินเต็ม

ที่มาขององค์ความรู้

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายวีระยุทธ บรรดาศักดิ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๙๓-๑๒๖๖๖๑๙